

Cirila Saksida
804 Woodward Ave.
Brooklyn, N.Y. 11227
IN SPIRIT
6-25-9
CIVIL RIGHTS ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

STEV. LXVII — VOL. LXVII

NO. 132

CLEVELAND OHIO, MONDAY MORNING, JULY 14, 1969

Rdeči odbili Thieuja

"Provizorična revolucionarna vlada Južnega Vietnama" je v posebni izjavi v Parizu zavrnila ponudbo Thieuja kot "prevaro" in "burko".

PARIZ, Fr. — Pretekli petek je "provizorična revolucionarna vlada" Južnega Vietnama, v katero se je preimenovala bivša Osvobodilna fronta, da bi pridobila na javni veljavi, odklonila ponudbo predsednika Južnega Vietnama Nguyen Van Thieuja za udeležbo pri volitvah in v odboru, ki naj bo volitve nadziral. Van Thieu je v govoru prebivalstvu v četrtki rdečim to ponudil pod pogojem, da se odrečejo rabi sile in v naprej pristanejo na izid volitev, pa naj bo ta že kakršenkoli. Rdeči trdijo, da je predlog Van Thieuja "prevara" in "burka", ki naj omogoči Združenim državam še dalje ohranjati v Saigonu "lutkasto vlado".

Uradni predstavnik vlade Južnega Vietnama pri pariških razgovorih Lam je izjavil, da velja ponudba za vse volitve, od predsedniških preko parlamentarnih do pokrajinskih, občinskih in vaških. Dejal je, da bo točen predlog stavljen na prihodnjem sestanku pariške konference v četrtek.

V ZDA je predsednik Nixon pohvalil Thieujevo ponudbo in pripomnil, da je sedaj na rdečih, da pokažejo, ali jim je res za dokončanje vojne, saj je naravno, da "se politični spori" rešujejo s političnimi sredstvi. Tudi nasprotniki Nixonove politike v Vietnamu, kot sta senatorja Fulbright in Mansfield, so pohvalili saigonsko ponudbo.

Treznj proučevalec položaja in komunistov je mogoč misliti, da v naprej videti, da rdeči ponudbe ne bodo sprejeli. Oni se vkljub vsemu kričanju svoje propagande zavedajo, da bi sprejem ponudbe prekršil njihove načrte v Južnem Vietnamu, ker bi pri volitvah, pa naj bi bile še tako svobodne, ne mogli dobiti večine. K tej jim ne more pomagati nobena mednarodna komisija, dokler je v Južnem Vietnamu na oblasti nekomunistična vlada. Zato tako trdo vztrajajo na zahtevi "mirovne vlade", to se pravi vlade, ki bi bila pod njihovim nadzorom. Šele v takem in samo v takem slučaju bi oni mogli računati na zmago pri volitvah!

Pavel VI. odšel v Castel Gandolfo na počitnice

VATIKAN, It. — Papež Pavel VI. je pretekli teden odšel iz Rima v Albanske hribe na počitnice v Castel Gandolfo. Tja hodijo papeži po drugi svetovni vojni vsako leto. Spremenijo le bivališče, delo gre pa z njimi. Omejen so le javni papeževi nastopi. Ako pa je kaj nujnega, se papež tudi vrača za kratek čas v Vatikan.

Vremenski
prerok
pravi:

Večinoma jasno in toplo. Najvišja temperatura čez dan okoli 85, ponoči okoli 65.

Novi grobovi

Agnes Prisel

Po dolgi bolezni je umrla v Mentor-Way Villa Nursing Home 83 let stara Agnes Prisel s 16413 Arcade Ave., roj. Sodex na Trški gori pri Krškem, od koder je prišla v ZDA leta 1903, žena Louisa, s katerim sta v letošnjem februarju obhajala 63-letnico poroke, mati pok. Louisa, Mollie Palmer in Edwarda, 3-krat stara mati, 4-krat pramati. Pogreb je iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. danes ob desetih dopoldne na Lakeview pokopališče.

Federalno tajništvo za pravosodje misli na urad v Clevelandu

WASHINGTON, D.C. — Federalno tajništvo za pravosodje je 1. 1967 sklenilo, da bo ustanovilo posebne urade za preganjanje zločincev, kjerkoli bo opazilo, da je delovanje znane zločinske organizacije Mafia posebno živahno. Taki uradi so bili do sedaj ustanovljeni v Chicagu, Detroitu, Buffalu, Miami, New Yorku, Philadelphiji in Brooklynu. Povsod so se obnesli, zato je tajništvo sklenilo, da ga bo ustanovilo tudi v Clevelandu. V uradu bo v začetku zaposlenih kakih 20 strokovnjakov za preganjanje zločincev. Urad bo posloval v tesni zvezi s CIA, FBI, davčno upravo in vsemi federalnimi uradi, ki se morajo pečati z zločini.

Bonn bo pomagal nositi stroške za naše vojake v Nemčiji

BONN, Zah. Nem. — Zopet je bil dosežen sporazum med našim državnim tajnistvom in bonnsko vlado o prispevku, ki naj ga Nemčija plača naši deželi za vzdrževanje naših čet. Nemški prispevek za prihodnji dve leti je bil določen s \$1.52 milijonom. Naša administracija je vztrajala na plačilu tega zneska ne z ozirom na federalni proračun, ki bi gornjo vsoto premogel, ampak z ozirom na našo plačilno bilanco, ki se še zmeraj nahaja v težavah. Plačevanje nemškega prispevka bo pa imelo različne oblike.

Gromiko pojde k Titu

Sovjetski zunanji minister Gromiko bo v okviru napore za izboljšanje odnosov Moskve z Beogradom odšel jeseni v Beograd na obisk.

BEOGRAD, SFRJ. — V začetku preteklega meseca so tu vrgli v javnost vest, da bo še pred koncem junija prišel v Beograd na razgovore sovjetski zunanji minister A. Gromiko. Iz vsega ni bilo nič, četudi je bilo znano, da se vrše med Beogradom in Moskvijo tajni razgovori o medsebojni pomiritvi in zblizanju. Oupanju na uspeh teh naporov je govoril pretekli teden pred Vrhovnim sovjetom sam Gromiko v svojem poročilu o mednarodnem političnem položaju.

Zadnji petek so tu znova prišle v javnost vesti, da pride Gromiko na razgovore. Obisk naj bi bil določen za september ali oktober. Natančen datum še ni dogovorjen. Moskva je začela razgovore z Beogradom v preteklem aprilu po kongresu Zveze komunistov Jugoslavije, ki so ga vse partije sovjetskega bloka bojkotirale. Udeležila so se ga le zastopstva 17 tujih Komunističnih partij.

Odnosi med Moskvijo in Beogradom so se od padca Hruščeva stalno slabšali. Odkar je lani Sovjetska zveza s svojimi sateleti v avgustu zasedla Češkoslovaško, so postali naravnost sovražni. Nekateri so ugaibali, če ne bo morda Moskva v okviru nove Brežnjeve doktrine poskušala z vojaško silo ukrotiti tudi Romunijo in Jugoslavijo. O tem so se spomlad razgovarjali tudi na posvetovanjih NATO in namignili Moskvi, da bi kaj takega ne gledali "brezbrižno".

Odkar se položaj v CSR "normalizira" pod vodstvom Husaka in Strougala ob močni podpori sovjetskih zasedbenih sil, je začela napetost med Moskvijo in Beogradom popuščati. Gromikov obisk naj bi bil nemara znak, da je te napetosti konec in da je "tovarištvo" Moskve in Beograda obnovljeno.

Čikaški učitelji odločeni braniti svoje pravice!

CHICAGO, Ill. — Unija učiteljstva v Chicagu je izjavila, da bo branila pravice svojih članov do izbire boljših službenih mest na temelju službenih let. Ta senioriteta naj bi bila po sodbi zvezne vlade kriva "segregacije" učiteljskih moči v čikaških šolah. Od 578 šol v Chicagu ima 215 izključno bele ali izključno črne učne moči.

Zvezna vlada je pretekli teden zagrozila šolski upravi Chicaga, da bo vložila tožbo proti tej "segregaciji", če uprava ne predloži do tedaj načrta za njeno končanje. Večina od 22,000 učnih moči tišči iz mestnega središča, kjer v šolah ni reda in na cestah ne varnosti, v varnejše predele na mestnem robu in v predmestjih.

Učiteljska unija, pa tudi mestni župan R. J. Daley sta mnenja, da bi treba učiteljstvu nuditi kakšne posebne ugodnosti za službovanje v mestnih predelih, ki bodo odtehtale slabe strani teh učnih mest.

Za "Scorpionom" stikajo

WASHINGTON, D.C. — Voja na mornarica je razkrila, da je njena podmornica za raziskavanje morskih globin Trieste II. začela znova preiskovati kraj 400 milj jugozahodno od Azorov, kjer je lani v maju izgubila atomsko podmornico "Scorpion" na poti iz Sredozemlja domov s posadko 99 mož.

Lani v oktobru so na morskem dnu našli del ostankov podmornice, s čimer je bil dognan kraj nesreče. Sedaj bi radi dobili še dovolj ostankov, ki naj bi pomagali razkriti vzrok nesreče.

Zvezni hranilni bondi bodo prinašali po 5% obresti

WASHINGTON, D.C. — Zvezna vlada je predložila Kongresu, da povzra obrestno mero za zvezne hranilne bonde od sedanjih največ 4.25% na 5%. Nova obrestna mera naj bi veljala tudi za nazaj za vse hranilne bonde kupljene po 1. juniju letos.

PRIPRAVE ZA POLET NA LUNO POTEKAJO V REDU

Velikanska raketa Saturn V., vesoljska ladja Apollo 11 in astronauti Armstrong, Aldrin in Collins so pripravljeni za polet na Luno. Okoli 3000 ljudi se trudi z mnogovrstnimi, natančnimi pripravami, ki naj zagotove, kar se da pravilno delovanje rakete, vesoljske ladje in zvez med njo in vodstvom poleta na Zemlji. Če pojde vse v redu, kot vsaj doslej kaže, bo raketa Saturn v sredo dopoldne ob 9.32 pognala vesoljsko ladjo na pot.

CAPE KENNEDY, Fla. — Napetost se veča, ko se bliža čas vzleta rakete Saturn V. in vesoljske ladje Apollo 11. Od vseh strani sveta hite množice častnikov, fotografov in televizijskih poročevalcev, da bodo mogli čim natančneje in čim slikoviteje prikazati začetek poleta na Luno. Preko 3000 jih pričakujejo, to je še enkrat toliko, kot jih je sledilo vzletu Apollo 10 v preteklem maju. V celoti pričakujejo, da bo neposredno gledalo vzlet okoli milijon ljudi. Večina teh je v Floridi ali pa vsaj na poti tja. Med njimi bo okoli 10,000 oseb, ki so bile povabljene uradno od NASA in vlade ZDA. Prišlo bo vsaj 69 poslanikov tujih držav, 19 državnih guvernerjev ZDA, preko 300 kongresnikov in zveznih senatorjev, 6 članov zvezne vlade s podpredsednikom ZDA S. Agnewom. Prišel bo tudi bivši predsednik R. M. Nixon v telefonskem razgovoru. Navzoči bodo vodniki vseh velikih podjetij in družb, ki so sodelovale pri gradnji rakete Saturn, vesoljske ladje Apollo in vseh drugih naprav v zvezi s tem poletom.

NASA je objavila sinoči, da priprave za polet na Luno v sredo dopoldne potekajo po načrtu in da se doslej ni pojavila nobena večje težava. Raketa Saturn V. in vesoljska ladja Apollo 11 sta bili pregledani in raketo bodo skoro začeli polniti z gorivom. Astronavti Neil A. Armstrong, poveljnik vesoljske ladje Apollo 11 in člana posadke polk. Edwin E. Aldrin Jr. in podpolkovnik Michael Collins so končali svoje vežbanje in počivajo ter vrše zadnje nujne opravke v zvezi z 8-dnevnim izletom na Luno, ki je kljub vsem skrbnim pripravam, kljub vsem zagotovilom strokovnjakov in kljub vsem preteklim uspehom skrajno tvegano podjetje.

Tako je razumljivo, da je večeraj sv. oče v Castel Gandolfo, kamor je šel pretekli četrtek za čez poletje, v nagovoru na obiskovalce prosil te, naj molijo za uspeh astronautov na njihovem poletu na Luno.

Ruska Luna 15 leti proti Luni. Vodniki NASA premišlujejo in ugibajo, kaj imajo Rusi v načrtu s svojo vesoljsko ladjo Luna 15, ki so jo večeraj pognali proti Luni. Nekateri trdijo, da je Luna 15 enaka Luna 14, ki je lani v aprilu poletela proti Luni, jo obkrožila, pa se nato izgubila v vesolju. Drugi govore o možnosti, da bi rusko vesoljsko vozilo Luna 15 pristalo na Luni, naložilo nekaj Luninih kamnov, se dvignilo z Lunine površine in se vrnilo s temi kamni kot prvo na Zemljo. Britanski strokovnjak za vesolje Lovell je izjavil, danes zjutraj, da po njegovem Rusi za kaj takega še niso sposobni, njihova vesoljska vozila niso dosegla še tolikšne stopnje razvoja in popolnosti.

Večina poznavalcev ruskega programa za prodiranje v vesolje sodi, da je namen ruskega poleta odtegniti vsaj malo pozornosti od ameriškega poskusa poslati na Luno prva človeka in ju od tam srečno vrniti s kosi Lunine površine na Zemljo. Ameriški načrt je res nekaj komaj verjetnega in bo prinesel ZDA priznanje njihovih tehničnih in znanstvenih sposobnosti, ki jim ni tekmeča na svetu, če bo seveda uspešno izveden.

Armada preskuša bojne strupe

WASHINGTON, D.C. — Armada je razkrila kongresnemu odboru, da je v preteklosti izvedla vrsto preskusov raznih bojnih strupov in da te preskuse v še večjem obsegu nadaljuje na treh preskuševališčih na tleh kontinentalnih ZDA.

Izvajanje teh preskusov je prišlo prvič v široko javnost lani, ko je pri takem preskusu po nesreči poginilo v bližini preskuševališča okoli 5000 ovc.

RIM, It. — Predsednik odstopilše vlade Mariano Rumor je prevzel naročilo predsednika republike G. Saragata, da sestavi novo vlado "leve sredine". Zadnja je odstopila, ko je prišlo do razkola v socialistični stranki in so socialistični ministri odstopili.

Iz Clevelanda in okolice

V Clevelandu na obisk —

Pred nekaj dnevi je prišla iz Skopja v Macedoniji v Cleveland č. sestra Liberata Jenko, redovnica družbe sv. Vincencija Pavelskega, na obisk k svojemu bratu g. Francu Jenku, 698 E. 156 St., in k svoji sestri ge. Ivanki Pretnar, 1100 E. 68 St. Če bi kdo želel z njo govoriti ali jo videti, naj pokliče telefonsko številko 431-0918. Castiti sestri Liberati želimo, da bi se ta kratak čas prav dobro počutila med nami. Iskreno dobrodošla!

V uradu se je oglašil —

Dr. Ljubo Sirc, doma iz Kranja, sedaj profesor ekonomije v Glasgouu v Veliki Britaniji, član Slov. narodnega odbora, se je na poti po Združenih državah za par dni ustavil v Clevelandu in se oglašil na kratek razgovor tudi v uredništvu AD. Tokrat se mu je mudilo dalje v Rochester, N.Y. in v Washington, D.C., nekaj več časa za razgovore z znanci in prijatelji bo imel v septembru, ko bo znova v ZDA.

Upokojenec s Holmes —

Na piknik Kluba slov. upokojenec za Holmes Avenue okrože v sredo popoldne na ADZ v Leroyju bo vozil po sklepu odbora avtobus. Člani imajo vozno zastoj, nečlani pa plačajo za obe smeri \$1.00. Bus bo odpeljal točno popoldne izpred Slov. doma na Holmes Avenue, z izletnega središča ADZ pa ob sedmih zvečer. Vabljeni člani vseh upokojenskih klubov, pa tudi drugi rojaki in rojakinje, zlasti še naši trgovci, od katerih upokojenec že toliko let kupuje svoje vsakdanje potrebščine.

Seja —

The Maccabees No. 283 ima sotoč ob 7.30 redno sejo v navadnih prostorih.

Boj kot McDonald restavracij —

Crnske skupine povezane v Operation Black Unity so začele pretekli teden bojkot štirih McDonald restavracij v črnskem predelu mesta z zahtevo, da postanejo njihovi lastniki črnci. Razgovori v soboto so propadli in restavracije so bile včeraj odprte. Zaprti so jih pred običajno 1. ro, ker ni bilo dovolj prometa. Vodstvo družbe v Chicagu je zjavilo, da je pripravljeno omejene restavracije prodati pod običajnimi pogoji in po redni ceni, če so seveda črni kupci na razpolago.

Zadnje vesti

BELFAST, Sev. Ir. — Včeraj je prišlo v zadnjih mesecih do najhujših izgrediv in nemirov v Severni Irski, ko so protestantje slavili poraz zadnjega katoliškega kralja Jakoba II. Katoličani so smatrali te proslave za izzivanje in v večih mestih je prišlo do budih nemirov.

SAN DIEGO, Calif. — Preteklo noč je prišlo do izgrediv, plenjenja in požiganja v črnem predelu mesta. Ena oseba je bila mrtva, več pa ranjenih. MOSKVA, ZSSR. — Uradna poročevalska služba Tass je objavila, da se je Kitajska premislila in je pristala na nadaljevanje razgovorov v Habarovsku o ureditvi plovbe po rekah Amur, Usuri, Argun in Sangaca ter jo jezeru Hanka, ki jih je pretekli teden po spopadu med Kitajci in Rusi na reki Amur prekinila.

Breme federalnih dolgov se bo zmeraj bolj čutilo

WASHINGTON, D.C. — Dočim ima zasebna Amerika še kar dobro urejeno finančno gospodarstvo — priča temu je primeroma nizko število velikih konkurzov — je finančno gospodarstvo naše zvezne vlade naravnost škandalozno. Noben predsednik se še ni potrudil, da bi napravil red. Glavna hiba federalnih financ je v tem, da je federacija vezana po zakonu, da ne sme plačevati za dolgoročna posojila več kot 4.25% obresti. Ta obrestna mera je kar čedna, dokler je dosti kapitala na razpolago in se na denarnem trgu najdejo zmeraj kupci za dolgoročne federalne obveznice, akoravno se obveznice ne obrestujejo nad 4.25%.

Časi, ko je bilo v naši deželi li kapitala dosti na razpolago, so minili. Posebno po zadnji svetovni vojni je po kapitalu več povpraševanja kot ponudbe. Posebno v letih visoke konjunktore velja pravilo, da vsako podjetje išče posojila, da bi jih porabilo za investicije. Dobički niso namreč nikoli tako veliki — akoravno so obilni — da bi krili vse izdatke za nove tovarne in moderniziranje obstoječih. V takih časih lastniki kapitala izkoristijo položaj in zahtevajo zmeraj višjo obrestno mero za posojila.

Po dokaz nam ni treba iti daleč. Ravno sedaj prevladuje pri nas obrestna mera nad 8½%, bankirji pa pravijo, da se ne bo kmalu občutno znižala. To pomeni dvojni udarec za naše federalne finance. Ker nihče neče kupovati dolgoročnih federalnih obveznic, mora federacija kriti svoje obveze s prodajo kratkoročnih obveznic, obrestna mera zanje se pa ravna po trgu za kratkoročna posojila. Zato mora federacija plačevati za najeta kratkoročna posojila tudi po 7% in več, dočim plačuje za dolgoročna komaj 4.25%. To je na glavo postavljena finančna politika, kajti neomajano je vedno pravilo, da so kratkoročna posojila — recimo do par let — cenejša od dolgoročnih, ki segajo po 5-30 let v bodočnost.

Seveda taka federalna finančna politika ugaja našemu bančnemu sistemu. Pri bankah se zmeraj dobi nekaj denarja, ki ga uprave lahko naložijo v kratkoročne federalne obveznice. To delajo rade posebno takrat, kadar jim federacija za svoje dolgove plačuje visoke obresti. To se godi na primer ravno sedaj pred našimi očmi. Pri tem banke ne tvegajo veliko, saj kratkoročne obveznice primeroma hitro zapadejo in dolivajo gotovino v bančne blagajne. Ako je sila, banke take kratkoročne obveznice lahko zmeraj prodajo na denarnem trgu brez vsake pomembne žrtve.

In tako je prišlo do tega, da mora federacija plačevati visoke obresti ravno za kratkoročne obveznice in takih obveznic je največ. V federalnem proračunu je sedaj predvidenih za plačevanje obresti kar \$17.2 milijonov na leto! Pred 39 leti (1930) federacija ni imela niti toliko dolga, kolikor znaša sedaj plačevanje samih obresti. Še l. 1961 so stroški za obrestovanje znašali komaj \$8.8 milijonov, danes pa skoraj za 100% večji! Tako mora danes vsak naš državljan plačevati povprečno letno \$85 samo za obrestovanje federalnih dolgov. Na odplačevanje teh dolgov nihče niti ne misli!

Odgovornost za tako zanikarno finančno gospodarstvo nosita obe politični stranki. Vendar odpade več odgovornosti na demokrate. Demokratje imajo sicer dobro socialno politiko, toda slabo finančno. Seveda se tega zavedajo in skušajo opravičiti svojo finančno politiko z raznimi teorijami dvomljive vrednosti. V tem sta bila mojstra ravno Kennedy in Johnson. Zato je obrestovanje federalnih dolgov pod njihovim režimom narastlo za nekaj manj kot 100%.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 132 Monday, July 14, 1969

Ameriško šolstvo v luči javnega mnenja

Tudi ameriško šolstvo pozna vse tri običajne učne sisteme, javnega, verskega in zasebnega. Vsak sistem je imel in ima svoje zagovornike, toda prevladali so in prevladujejo zagovorniki javnega šolstva. To je tudi razumljivo. Sistem javnega šolstva je nastal v časih, ko je bilo treba napeti vse sile, da se ustvari ameriška narodna zavednost. Temu cilju je bila posvečena tudi šolska politika, ki je želela ustvariti šolski sistem, ki naj bi v ameriški mladini vzbujal ljubezen do domovine, naroden ponos in seveda tudi odgovarjal potrebam po primerni šolski izobrazbi. Vse te naloge naj izvršujejo javne šolske uprave, tako so takrat mislile vodilne plasti ameriškega naroda. Zato je prevladal sistem javnih šol. Sistem ni bil tako idealen, da bi ustrezal vsem željam. Zato je n. pr. katoliška cerkev začela kaj kmalu misliti na lastne šole. Tako so katoliške župnije in šole poleg njih postale nekaj navadnega v ameriškem življenju. Imele so svoje zagovornike, pa tudi svoje nasprotnike, ki so jim predvsem očitali, do so preveč zaprte vase in se premalo brigajo za posvetne, duhovne tokove v ameriškem življenju. Očitek, ki mu niso zmeraj ugovarjali tudi nekateri katoliški ameriški krogi. Med tem se je začelo uveljavljati tudi drugo zasebno šolstvo, ki se je pa zanimalo bolj za premožne starše, ki bi radi dali svojim otrokom boljše vzgojo. Po številu šol ta sektor našega šolskega sistema res ni velik, ima pa izredno močan vpliv, ker so šole v tem sektorju v vsakem oziru res prvovrstne.

Tako se je v naši javnosti počasi ustvarilo splošno mnenje, da je javno šolstvo še zmeraj najboljši sistem, ki bo polagoma spodrinil oba druga sistema. To splošno naziranje je postalo tako močno, da je dobilo odločilen vpliv na našo prosvetno politiko, federalno, državno in lokalno.

Med tem so stroški za šolstvo stalno rasti. Javni šolski sistem je pod pritiskom pomanjkanja denarnih sredstev za dobro nagajevanje učnega osebja in za napredek v tehnični poučevanja začel pešati. Na drugi strani so starši in voditelji šolskih uprav zmeraj bolj pritiskali na sodobno kvaliteto poučevanja. Vsi trije sektorji našega šolskega sistema so tako prišli v krizo, kriza je pa začela podirati predsedke javnega mnenja do vseh treh sektorjev. Najmanj je bil pri tem prizadet sektor zasebnih šol. Starši otrok in dijakov, ki obiskujejo take šole, so dosti premožni, da lahko plačujejo tudi večje stroške za šolanje. Sektor javnih šol z vedno večjim pritiskom zahteva od javnih uprav več denarja za šole. Ne doseže zmeraj vsega, toda počasi pa vendar uredi svoje želje. Najbolj prizadet je sektor katoliških šol. Zagovorniki javnih šol se morda na tihem veselijo tega pojasa, saj bi z zapiranjem katoliških šol izginila najnevarnejša tekma z javnimi šolami. Pa ne vsi. Mnogim so pred očmi tudi posledice omejevanja katoliške prosvete. Kjer koli zmanjka katoliške šole, takoj se čuti večji pritisk na javne učne zavode. To dela upravi javnih šol nove sitnosti, kako skriti stroške za izreden priliv učencev. Pri tem spremlja usodo katoliških šol še izreden pojav: čim bolj pritiska druginja na katoliške šole, tem bolj raste njihov ugled!

Vse to je skušal s številkami zajeti Gallupov zavod, ki je na zasebno pobudo in za zaseben račun izvršil pozvedovanje po deželi, kaj misli naša javnost ravno sedaj o stanju naše prosvete. Dognal je značilna dejstva. Naj navedemo le par izredno zanimivih.

V krajih, kjer obstajajo vsi trije šolski sistemi, je 84% vprašanih izjavilo, da to stanje odobravajo. Samo 12% se jih je izreklo za monopol javnih šol. Po vsej deželi jih je 72% za to, da se v vseh krajih uvede sistem vseh treh vrst učnih ustanov. To je porazna ugotovitev za tiste, ki se navdušujejo za podržavljenje prosvete, obenem pa tudi nedvoumno priznanje visoki kvaliteti katoliških šol. Te številke govore tudi proti stališču, da bi morala javna uprava biti zaverovana le v javno šolstvo in odklanjati idejo o podpiranju katoliških šol.

Kako javnost ceni kvaliteto raznih šol? Samo 32% jih misli, da so javne šole boljše od katoliških in zasebnih; 24% jih misli, da so zasebne šole obeh vrst boljše od javnih; 21% jih pa misli, da so katoliške šole najboljše med vsemi. Samo 20% povprašanih sodi, da so vsi trije šolski sistemi enako dobri.

Ce ne bi bilo šolnine, bi 30% staršev pošiljalo svoje otroke v zasebne šole, 29% v katoliške šole in le 41% v javne šole.

Kakšni nagibi so bili odločilni pri vprašanih, da so se odločili tako in ne drugače? Najbolj merodajna je bila misel, kje bodo otroci imeli boljši pouk. Ideološki, strankarski, rasni in družabni momenti so prišli šele potem do veljave in vpliva. Večkrat je tudi zmaga želja, da se otroci gibljejo le v okviru njihove "družbe". To velja posebno za bogate starše. Veliko bolj je bila poudarjena želja, da se o-

troci navadijo na disciplino. Taki starši so se radi odločili za katoliške šole. Ni treba podcenjevati želje staršev, da hodijo njihovi otroci v šole, kjer ni treba pričakovati nemirov, ne samo rasnih, ampak tudi drugih. Seveda igra veliko vlogo tudi ugled posameznih šol, ne samo katoliških, ampak še bolj javnih in zasebnih. Učiteljski zbori z velikim slovesom lahko postanejo hrbenica zavoda, ki mu nikoli ne zmanjka dotoka učencev in dijakov. Zanimivo je, da rasni ozirni igrajo podrejeno vlogo. Zato je izjavilo le 10% vseh vprašanih, da ne marajo, da bi njihovi otroci hodili v rasno mešane šole. Zdi se, da se za in proti šolski integraciji borijo le neuravnovešeni duhovi naše dežele. Vsekakor ni šolska integracija, odnosno segregacija več problem, ki bi potresal vso deželo.

Vsekakor je zanimiv podatek, da 59% staršev bolj vpoštevata zasebne in katoliške šole kot javne. Niso pa gornji podatki nedotakljivi. Gallupov zavod je namreč obenem tudi dognal, da ljudje na splošno zelo malo poznajo naše šolske sisteme, kajti 40% vprašanih ne pozna javnih in ostalih šol niti v lastni občini. Mnenje ostalih 60% ne more torej biti absolutno merodajno.

V naši deželi ima približno 70% občin poleg javnih tudi katoliške šole. Čiste zasebne šole so komaj v vsaki tretji občini. V resnici so te vrste šole koncentrirane v velikih mestih in industrijskih krajih.

Cenijo, da hodi v naše osnovne in srednje šole okoli 50 milijonov učencev in dijakov, toda velika večina obiskuje javne šole. V katoliške in zasebne jih hodi komaj 13%.

Kam se bo usmerjala izobrazba naše mladine? Vse je odvisno od tega, kakšen vpliv bo imela druginja na naše življenje. Čim večja bo, tem bolj bodo morali starši pošiljati svoje otroke v javne šole, ker drugih pač ne bo. Seveda se lahko zgodi, da bodo javne uprave vseh vrst pod pritiskom javnosti dostopnejše do težav naših katoliških in zasebnih šol. To je proces, ki bo trajal dolgo, rezultatov pa ne bo dal tako hitro.

* NAS VELIKI CHICAGO ima vedno to "srečo", da ni nikoli brez težav in sitnosti. Ni še nih sitnosti in težav konec in rešenih, je že na desetine drugih v pojavih. Lanske sitnosti ob konvenciji demokratske stranke v mesecu avgustu še danes niso pozabljene. Mestna uprava, v katero področje spada nadzorstvo za mir in red in za razne druge slučaje, je še vedno kritizirana in celo sodne razprave so še v teku, tudi proti policiji, kakor proti drugim. Zakaj vse to? Največ zato, ker za take slučaje in pojave nimajo naša ameriška mesta, okraji, države in celo zvezna vlada točno določenih predpisov, to je kake kazni so določene za take kršitve. Seveda je dosti predpisov in postav, toda za druge zadeve. Če kdo ne plača malih davkov, ampak za velike izredne slučaje, jih pa ni. Potem pa teko pravde od tedna do tedna, od meseca do meseca in menda šele po stoti polni luni pride kaka rešitev, če sploh pride...

Kaj je vsemu temu vzrok? Kaj? Te vrste bolezni povzročajo politika, politika, politika! In te ne manjka za nobenim našim vogalom. Če jo nimamo sami dovolj, jo pa k nam prinese še od drugod. Lani so jo k nam prinesli celo nekateri senatorji. Ob času političnih kampanj postanejo mnogi takozvani "carpets-beggars". To se pravi, glasove iščejo. Nekateri so se smejali mladim "hipovcem", ki so prišli iz vseh koncev ZDA v Chicago, da so razbijali po največjih mestnih parkih ob jezeru, smetili in uganjali razne kravele. Ker so jih tu pa tam malo krotili naši policaji, so nje obsojali, da so brutalno postopali. Razgrajati, kosmati, brkasti hipopci, ki so pa razbijali in škodo delali, pa niso bili kritizirani od postavodajalcev, ki so prišli na konvencijo iskat glasove. Taka je politika. Vsak se posluži take politike, ki njemu ugađa.

Zdaj, ko bo že leto po tistih homatijah, nekateri vodilnih politikov še vedno "nekako zagovarjajo" podpihano našo mladino, češ, da ima neke pravice do vsega, kar dela in počenja. Ali res? Zakaj zagovarjanje? Zakaj? Je treba to do pičice razložiti in povedati?

Zakaj? Morda bi tole kaj povedalo in pojasnilo, zakaj? Toliko o tem, drugo sodi vsak sam.

* KAKO BODO NARODI VOZILI V 21. VEKU? — O tem je pred nedolгим razpravljaval v reviji "Today and Tomorrow" neki londonski modroslovec. Vprašanje je zanimivo, pa tudi prerokovanja o tem, ki naj bi dala že sedaj odgovore in pojasnila o tem. Napovedovati in prerokovati kar desetletja naprej je zelo drzna zadeva. Kak navihani ribenški očka bi takim prerokovanjem najbrže po ribenških "veljavnih metodah" rekel: Veste, fantički, velike oče imate in kaj dolga ušesa, da vidite in slišite kaj daljna bodočnost o tem kaže in pripoveduje. To je, če prav vidite in prav sodite?

Prerokovanja so navadno tvegana. Včasih se zgodi tako, včasih ne, kakor napovedujejo. Kdor to razume, ta zna tudi prerokovanja sprejemati. Modroslovec v tem slučaju omenja politične zmešnjave v sedanjem 20. veku. Zatem pa vidi v gledanju v 21. vek neke neizogibne ponovitve in seveda precejšen del novih napak, ki jih dela in ustvarja sedanja generacija in jih bodo še več v prihodnjih desetletjih prihodnje generacije.

Omenja francoske dobe. Leto 1870 (po francosko-pruski vojni) je začel dvigati naduto glavo germanizem. Ošabno jo je dvigal do leta 1918. Tedaj se je zgledil, a le začasno. Čas je po svoje kmalu zatem prinesel v ospredje fanatika Hitlerja. Strašno je rogovilil nekaj časa. Končal je, kakor taki fanatiki končujejo.

"Zdaj," poudari modroslovec, "se po vsem svetu, pa tudi v Evropi prikazujejo iz tal nova politična "rastlinstva", ki še nimajo pravega imena, a kažejo, da so pognala z korenin idej, ki

so ostale po zadnji vojni v tleh. To posebno v novi Zapadni Nemčiji." Omenja razne razgovore in mnenja o tem.

Pravi dalje, "za enkrat je še vse tiho, a vse kaže, da v sredi Nemcev še vedno tlijo sanje in želje po slavi germanstva. In te bodo oživele in svet bo zopet čutil germanske zahteve."

Potem omenja trenja med komunisti. Ta trenja znajo zmanjšati vpliv komunizma na manjše dežele, to bi bilo v korist Zapada. Le eno je, ki zmanjšuje to upanje, in to je, da socialistični in komunistični duh se širi tudi med revnejšimi sloji po deželah Zapada. Prebivalstvo se množi, to pa zahteva več in več raznega kulturnega in socialnega skrbstva za revnejše sloje. Gospodarstva so pa tako urejena, da jih vse preveč vodi človeška sebičnost. Ta pa nima mehkega srca za take probleme, ki zahtevajo žrtve za revnejše sloje. Žrtve se vsak brani in se jim odmika, če so tudi še tako majhne. Dohodki pa jim niso nikoli dovolj veliki in visoki. To so pota, po katerih vodi človeštvo človeška sebičnost. Ta pa istočasno, ko ribari okrog za koristimi, tudi seje strupeni plevel sovraštva, ki vodi v ekstreme.

Ta sovraštva med onimi, ki pridobivajo in žanjejo neglede na to, če so v svojih ožirih kaj upravičeni ali ne do tega, kar jim pada v malhe in torbe, in onimi, ki so s tem prikrajšani in v revščini. Vmes med tem so ugodna polja za komunistične propagande med revnimi sloji vsepovsod. V teh okoliščinah se lahko dogodi marsikje, da bo za to pripravljena propaganda odprla vrata socialističnim in komunističnim idejam. Od socializma v komunizem je kaj kratka pot. Prvi je nekoliko obziren, drugi krut in trd in njegova gospodarska, politična in socialna načela so taka, da, kjer pridejo v veljavo, ni mesta za kak druga prepričanja. To jasno kažejo in povedo, da je res tako, kjer koli se je v kakem delu sveta komunizem uveljavil.

"Na nič prijetnih življenjskih križiščih smo!" poudari ob koncu modroslovec.

Je res nekaj takega. Zmed vseh vrst na svetu pa vedno več in več na vseh raznih poljih. Vsak dan jih javljajo več in več. To nam ne slika vesele bodočnosti. Da bi le ne bilo tako.

R.

Darovi za zaplažko cerkev

CLEVELAND, O. — Za pravilo in obnovo božjepotne cerkve na Zaplazu na Dolenjskem so darovali:

\$120: Mr. in Mrs. Anthony Kuznik, Cleveland, O.

\$50: Mrs. Mary Izanec, Mrs. Frances Habian, obe iz Clevelanda, O.; Mrs. Frances Murn, Joliet, Ill.; Mr. in Mrs. Louis Yarm, Euclid, O.

\$44: Mr. Mary Grden & Family, Cleveland, O.

\$40: Miss Josie Valencic, Cleveland, O.

\$35: Mr. Frank Grčar družina, Euclid, O.

\$30: Pokojna Mrs. Gertrude Bokal, Mrs. Jennie Zelle, obe iz Clevelanda, O.

\$25: Mrs. Bertha Lobe, Miss Anne Erste, Mr. in Mrs. Frank Majer, Mr. in Mrs. Stefan Marolt družina, vsi iz Clevelanda, O.; Rev. Francis Blatnik, Neimenovana, oba iz New Jerseyja; Mr. Frank Kovacic, Neimenovana, oba iz Euclida, O.; Miss Malvina Znidaršič, Ont., Kanada.

\$24: Neimenovana.

\$21: Mr. in Mrs. John Kadunc in družina, Cleveland, O.

\$20: Mr. in Mrs. Anton Ogrinc, Mr. Ivan Prezelj, Mr. Anthony Rakovec, Mr. Joseph C. Muhit, Mr. in Mrs. Starič družina, Mr. Zak Funeral Home, Mrs. Jack Turk, Mrs. Jennie Asseg, Mr. Franc Kamin, Mr. in Mrs. Alojzij Vrtačnik, Mr. Stan-

ko Ferkul, Mr. Ignac Resnik, Mr. in Mrs. Mike Vrenko, vsi iz Clevelanda, O.; Mr. Stefan Novak, Ontario, Kanada; Mr. in Mrs. Stanko Gerdin, Euclid, O.; Mrs. Josephine Gruden, Colorado; Mrs. Matilda Knez, Bridgeville, Pa.; Mr. in Mrs. Andrej M. Glusic, Arlington, Va.

\$15: Mr. Frank Vauter, Wickliffe, O.; Mrs. Josefa Kozel, Cleveland Hts., O.; Mrs. Joseph Bregar, Euclid, O.

\$13: Mr. in Mrs. Anton Meljač in družina, Cleveland, O.

\$10.50: Neimenovana, Cleveland, O.

\$10: Att. in Mrs. Joseph Zorman, Anthony F. Spech, M.D., Mr. Anton Anzlovor, Mr. in Mrs. Joseph Chervan, Miss Frances Bogovich, Mrs. Anna Primozic, Miss Josephine Banic, Mr. Jakob Zupancic, Mrs. Helen Zele, Mr. in Mrs. John Kosce, Mrs. Pauline Rogell, Mrs. Mary Kuznik, Mrs. Mihaela Zakrajsek, Neimenovana, Mrs. John Bavec, Mrs. Louise Flaisman, Mrs. John Turk, Mrs. Jennie Blatnik, Mrs. Louise Mismas, Mrs. Anna Rozman, Mr. in Mrs. John Anzlovor, Mr. in Mrs. Frank Zadel, Mr. in Mrs. Anthony Kushlan, Mrs. Anton Kordan, Mrs. Ernestina Perse, Mrs. Mamie Marin, Mr. in Mrs. John Grm, Mrs. Mary Slabe, Neimenovana, Lawrence B. Ogrinc, M.D., Mrs. Pepca Kovac, Mr. Ferdo Gospodaric, Mr. Mirko Stupnik, Mr. in Mrs. Cerar družina, Mr. Joseph Volčjak, Mr. Anton Majcen, Miss Frances in Mr. John Levstek, Mr. in Mrs. Albin Longar, Neimenovana, Mr. in Mrs. Anton Zupančič, Mr. in Mrs. John Sustar, Mrs. Mary Humar, Miss Ivanka Pograjc, Mr. in Mrs. Albin Orehek, Mr. in Mrs. Louis Elovor, Mr. Milan Zajec, Mr. Joseph Lah Jr., Mr. Joseph Markel, Mrs. Sophie Planisek, Neimenovana, Mr. Anthony Sray, Miss Lojzka Cebular, Mrs. Jennie Koser, Mr. L. A. Grdina Furniture Store, vsi iz Clevelanda, O.; Mrs. Vida Wisocki, Wickliffe, O.; Mr. in Mrs. John Rozic, Mr. in Mrs. Leopold Omahen, Mr. Martin Korosec, Mr. in Mrs. Ignac Omahen, Mr. in Mrs. Joseph Omahen, Mr. Slavko Stepec, Mrs. Rozalija Modic, Mrs. Maria Frank, vsi iz Euclida, O.; Mrs. Josephine Klemenčuk, Ontario, Can.; Mr. in Mrs. Emery Krizman, Neimenovana, Richmond Hts., O.; Rev. Ignacij Beran, Ewing, Montana; Neimenovana, Richmond, O.; Mr. in Mrs. Frank Cernivec, Madison, O.; Mr. Frank Pajk, Mentor, O.; Miss Marija Skol, Cobleskill, N.Y.; Mr. Tony Kolenc, Alta, Can.; Mrs. Ana Lim, California; Mrs. Agnes Kamnik, San Francisco, Calif.; Mrs. Frances Volk, Pueblo, Colorado; Mr. in Mrs. Vencel Lesjak, Ontario, Kanada; Mrs. Josephine Mokorel, Chicago, Ill.; Mrs. Joseph Lah, Wiloughby, O.; Neimenovana.

\$7: Mrs. Franciška Piškur, Mrs. Malka Kastelic, Mr. in Mrs. Joseph Mah, vsi iz Clevelanda, O.

\$6: Mr. Frank Anzlovor, Mrs. Mary Markel, oba iz Clevelanda, O.

\$5: Neimenovana, Mr. Karel Goršek, Mrs. Mary Krampel, Mrs. Anna Tomsic, Mr. in Mrs. Alojz Kodrich, Mr. in Mrs. Joseph Znidaršič, Mrs. Jennie Zagar, Neimenovana, Mrs. Frances Marn, Mrs. Terezija Kodelja, Mrs. Jennie Longar, Mrs. Mary Modic, Mrs. Mary Farchnik, Mrs. Mary Strojina, Mrs. Mary Per, Mrs. Justine Pisman, Mr. in Mrs. Anton Sustersic, Mr. in Mrs. Frank Tomine, Mrs. Mary Udovec, Mrs. Theresa Jeric, Mr. in Mrs. Frank Sever, Mr. in Mrs. John Svirgelj, Mrs. Cyrila Kermavner, Mr. John Alic & Family, Mrs. Joseph Lekan, Mrs. Frances Skubic, Mr. in Mrs. Simon Curk, Mr. Ignatius Zupancic, Miss Caroline Modic, Mr. in Mrs. Frank Petek, Mr. Cyril Stepec, Mr. Frank Perko, Mr. Anton Stepic, Mr. in Mrs. Frank Turk, Miss Fanika Mursec, Miss

Ann Tekavec, Mr. Mike Srsen Family, Mr. & Mrs. Frank Rih-tar Family, Mrs. Mary Kuhel, Mrs. Johanna Miklavcic, Mr. Edward Papez, Mrs. Mary Mihevc, Mrs. Frances Novak, Mr. Martin Kosnik Family, Neimenovana, Neimenovana, Neimenovana, Mr. in Mrs. George Metz, Miss Sophie Johnson, Mrs. Anna Jurecic, Mr. Anton Urbanic, Mr. in Mrs. Louis Femc, Mr. in Mrs. John Lube Sr., Mr. in Mrs. John Lube Jr., Mr. in Mrs. Jerry Glavac, Mr. John Hudoklin, Mr. in Mrs. Frank Krasovec, Mrs. Mary Kolar, Mr. in Mrs. Cyril Rovanse, Mrs. Anna Hovevar, Mr. in Mrs. John Jalovec, Mrs. Albina Pesec, Mr. in Mrs. John Oster, Mr. & Mrs. John Susnik, Mrs. Jos. Selic, Mrs. Frances Piletic, Mr. in Mrs. Frank Zevnik, Mrs. Anna Luzar, Mrs. Mary Mesojedec, Mrs. Victoria Smrekar, Mrs. Louis Majer, Mrs. Marija Komat, Mrs. Margaret Smole, Mrs. J. A. Jaksic, Mr. John Črček, Mrs. Mary Malenisek, Mr. Franc Slemc, Mr. Janec Prosen, Mr. Jože Jakoš, Miss Paula Zihlerl, Miss Manca Preša, Miss Terezija Tomic, Miss Paula Rihtar, Mr. in Mrs. Pavel Dolenc, Mr. in Mrs. Feliks Breznikar, Mr. in Mrs. Karel Maurer, Mr. Frank Kastelic, Mr. James Stepic, Mr. in Mrs. Hinko Zupančič, Mrs. Franciška Hočevvar, Neimenovana, Neimenovana, Mr. in Mrs. Miro Odar, Mrs. Angela Strazar, Mr. in Mrs. Mike Srsen, Mr. in Mrs. Jakob Zakej, Mrs. Angela Mišič, Mr. in Mrs. John F. Celesnik, Mr. in Mrs. Polde Pretnar, Mr. Janec Jaklič, Mr. Ignacij Hren, Miss Marija Strojina, Mrs. Ivanka Stanovnik, Mr. Jože Marinko, Mrs. Mary Muniza, Mr. in Mrs. Jure Švajger, Mr. in Mrs. Jože Krstanc, Mr. in Mrs. Ludvik Šuman, Mrs. Franciška Cerar, Mr. Franc Sever Jr., Mr. in Mrs. James Šlapnik, Miss Josephine Misic, Mr. Stanley Vrhovec, Mr. in Mrs. Janec Varšek, Mr. in Mrs. Jernej Slak, Mr. in Mrs. Frank Kuhel, Mr. Izidor Manfreda, Mr. in Mrs. Lojze Zorenc, Mr. in Mrs. Jože Melaher, Mrs. Ivanka Lovko, Mr. Janec Capuder, Rev. Jože Falež, Mrs. Cirila Znidaršič, Marinko Family, Neimenovana, Mr. Rudi Knez, Mrs. Anna Nemeč, Miss Rezka Klemen, Mr. Jože Likozar, Neimenovana, Neimenovana, Zele Funeral Home, Mr. in Mrs. Anton Slak, Mr. in Mrs. Anton Stepec, Mr. in Mrs. Ivan Rus, Mrs. Jennie Asseg, Mr. Frank Kovacic, Mr. Frank Gartroza, Mrs. Theresa Narobe, Mr. Frank Narobe, Mr. Joseph Perpar, Mr. Viktor Modic, Neimenovana, Grdina Funeral Home, Mrs. Planisek, Neimenovana, vsi iz Clevelanda; Mrs. Jennie Roewick, Mentor, O.; Mrs. Mary Mandel, Miss Emily Kmett, Mr. Michael Telich, Mrs. Frances Gerjevich, Mr. in Mrs. Matt Grdodolnik, Mr. Joseph J. Nemanich, Mr. in Mrs. Louis Jarem, Mr. in Mrs. Joseph Stepec, Mr. in Mrs. Frank Hren, Mr. Anton Zakrajšek, Mr. in Mrs. Leopold Zupančič, Mr. in Mrs. Karel Zajec, vsi iz Euclida, O.; Mrs. Marion Simoncic, Chester, O.; Neimenovana, Toronto, Kanada; Rev. Jože Cvelbar, Bridgeville, Pa.; Mr. Frank Skol, Mr. in Mrs. Tone Kolenc, vsi iz Alta, Can.; Mr. in Mrs. Blaž Vavpetič, Madison, O.; Mr. in Mrs. Ivan Hočevvar, Wickliffe, O.; Mrs. Theresa Ellis, Chicago, Ill.; Mr. Franc Flus, Ontario, Kanada; Mr. in Mrs. Hutar Family, Miss Mary Svec, vsi iz Westport, O.; Mr. Ivo Medved, Mr. Engelbert Markovic, oba iz Ontario, Can.; Mrs. Mary Gorjup, Wisconsin; Mrs. Mary Nagode, Miami, Fla.; Mrs. Agnes Gercman, Eveleth, Minn.; Mrs. Anna Pinculic, Euclid, O.; Mr. in Mrs. Alois Kodric, Wickliffe, O.

\$4: Jakob Resnik, Neimenovana, Mr. in Mrs. Janec Štempihar, Mr. Franc Cerar, vsi iz Clevelanda.

(Dalje na 3. strani)

JEAN GIONO:

ŽETEV

Mož je sedel na kamniti rob našega vodnjaka. S prgiščem je zajemal vodo iz kotanje in jo dajal golobu pitu.

Toda naš praznik!

Od šole do "drevesa svobode"

Je cesta mrgolela ljudi in zdelo se je, da je vrtoglavica, ki je obšla nas, prešla na vse. Vse je valovalo, se zibalo, se zaganjalo v zidove hiš kakor kako morje. Možje, ženske in otroci so plesali v kipečem toku, dokler niso izčrpali svojih poslednjih moči. Slehernemu je bilo, kot bi ga v bočnih in ramenskih sklepkih težilo breme neke trde, ukazujoče roke. Zdaj pa zdaj so se odprla kaka vrata in hiša je poslala v ples ženo, ki se je zavzela vedno oklepala svoje kuhinje, ali pa se je prikazalo mlado deklet, ki se je, v spodnji obleki in se srajci odtrgalo od toalete in se takoj zavrtelo z ostalimi. In vse se je mesilo v testo, katerega je gnetel tujec z močjo svojih oči, v testo ogromnega kruha nesreče.

Zdaj je divjala vsa vas. Mize in klopi so bile polomljene, kolarci in steklenice razbiti. Slazščarjeva stojnica, ki so se ji podirle opore, je visela nekaj časa nad nami v zraku in njena platnena streha se je napenjala kakor jadro kake ladje; potem je brezmočno zdrknila k našim nogam. Zdaj smo plesali sredi karamelne kaše in težko je bilo dvigati noge iz vlačljive, lepke snovi. Plesali smo v vinu in pišnovi. Nekajkrat sem priplesal: mi v Bonifacia in slišal njegovo vedno enako sopihanje; ali pa sem se znašel ob Polytu, ki je neprenehoma ponavljal svoj: "Zdaj pa imamo, zdaj pa imamo!"; potem sem bil spet ob dekletih, ki jim je tekla kri iz bokov in katerih vreščanje in stokanje mi je zveneče šumelo v ušesu.

Nad našimi glavami je zaplatal blisk kakor kak ptič

Tedaj so se razletela vrata živalskega hleva in mule, konji, žrebeta in pohotni osli so nam planili naproti.

Kakor orehi so se razpočili kurniki, kure in petelini so nam zdvijano priteli v obraz in se nas krepko oprijeli s kremplji; jate golobov so padle na nas kakor sneg in nebo je kar vrelo od vseh teh pličev. Iz grmovja in vrbovja v dolini so pritrčale vse lastovice, ki so se zbrale tamkaj pred svojim jesenskim odhodom. Kakor velika reka je vršalo čez nebo. Nekaj časa je reka krožila po zraku, potem se je razlila čez nas cela ploha lastovic, ki so se zagnale v nas, polni in težki smo jih bili, ta vreščeci slap nas je preplaval in potlačil.

In nato je začela vreti vsa zelenina gora kot juha. Vse gozdne živali so se začele potiti med drevjem in travami. In kakor plaz je planilo z gorskih pobočij, kakor lavina zemlje in grušja. Pridrlo je, tesno se drenjač joč s trebuhom ob trebuhu, hrbotom ob hrbotu, kožuhom ob kožu. Tu so bili jazbeci, lisice, divje svinje, star volk, verveice, polni in belouške, ki so bile podobne oživelim vejam in cel klobčič velikih in majhnih kač, strupenjač. Tudi orli so prišli, prepelice, jerebice in dobre stare brinjeve. Spominjam se neke zajkije, ki je sama poskovala ob robu trave; in vsakokrat, ko je poskočila, je bilo videti komaj kot pest velikega mladčka, ki se je krepko prisedal na enega njenih seskov in ga ni spustil. Prikazal se je tudi star jelen z ostrim pogledom in veličasten kot kak gospod; njegov kožuh je bil poraščen z mahovnatim lišajem, kajti prebival je v visoko ležečih goščah durbonaškega okraja. In prek vsega tega vrvenja gozdnih živali so križem krašem plahutali netopirji, ti smukajoči se duhovi prepadov. Zaganjaje se so prileteli

od tamkaj in razpenjali velika, zametasta krila. Imeli so kaveljčaste noge kakor kobilice in, če so nenadoma padli na tla, so vpili z glasom mladih deklet. Tudi krokarjev je bilo tu, črnih in mračno lebdečih pod grozečimi oblaki.

Komaj je volk prišel v vas, je legel na prag kavarne "du Centre". S svojim debelim, rdečim jezikom si je oblizoval od trnja raztrgane šape.

Videl sem, kako so prišle vse te živali.

In nenadoma sta bila tu dež in noč; dež, tako gost in oster, kakor da bi klade prasketale z neba, in zakleta noč. In ta zavrzlost, ki me je napolnjevala, je krožila zdaj okoli mene kakor temno sonce.

To noč sem plesal s Francevo kobilico, poljubil sem jo na rumenozobi gobec in še zdaj imam na jezikuokus prežvečenega sena. Videl sem može, ki so se bližali živalim z iztegnjenimi rokami. Cutil sem, kako se me je nekaj dotaknilo. Segel sem po tem s svojo roko. Začutil sem laskav kožuh in zapazil, da je bil to jelen. Ta je videl, da sem možak; obrnil se je na stran in butnil ob Rozino, gozdarjevo hčerko.

In glej, tamkaj proti Les Ochesom je bila pokrajina bela od ovac in pred njimi so šli veliki ovni in vsa ta volna je razsvetljevala noč kakor mesečina.

Potem je prišel rezek blisk, ki je obvisel na nebu kakor kaka svetlika.

Ko smo se naslednje jutro zbudili, je bila vas prepojena z vsemi mogočimi duhovi in zaudarjala je kakor gnila melona. Opazil sem, da sem zakopan v konjski gnoj.

Toda vso našo smolo smo spoznali šele pozneje. Že so govorili na okrog, da je bila Anaïs prepojena z nekim vonjem, ki ni hotel izginiti, da je zaradi tega kar norela. Franceva kobila je poginila za neko neznano boleznijo. Dobila je krče v trebuhu; ko so ga odprli, so našli v njem debel čok krvi, ki se je zdela živa in je morala poginiti pod kupom gnoja. In končno Rozinin porod. Rodila je nekako zmene, katere so morali ponoči utopiti v potoku in babica iz Aspresa je bila zaradi tega šest mesecev bolna. "Vedno mi je to pred očmi," je rekla.

Mož je odšel v smeri proti Provenci. Ubral je severno pot. Prek Sisteronskega prelaza. To smo zvedeli od nekega hlapca, ki je ta čas čuval ovce v okolici Ribiersa. Ko je nekega jutra ležal v travi, je nenadoma zaslišal v čredi lahko blejanje. Dvignil je glavo in zapazil ob ogradi nekega moža, ki je imel na svoji rami goloba. Ta mož je govoril z ovčami v ovčji govorici.

"Ko sem to videl," nam je pripovedoval hlapec, "sem se spet hitro ščepnil pod svoj plašč in obležal kakor miš."

Tujec je torej ubral pot proti Provenci in grmada oblakov mu je sledila. Pozneje se je tudi tam nebo zjasnilo. Toda jaz imam nekega ujca, ki prebiva v gorovju Lure in ta mi je povedal, da...

JOFROI Z MAHOVJA

Vidim, kako mi prihaja naproti Fonse. Na videz je tako posušen, kot bi še nikoli ne imel grizljaja v ustih. Hlače mu lezejo navzdol in volnen pas mu visi pod trebuhom. Pa kakšne korake dela!

"No, če boš tako dirjal..." mu zakličem, ko hoče mimo mene.

Ležal sem v stari slami na gumnu, pa me ni zapazil, zdaj pa se obrne in me odkrije. Zleze ob grmovju navzgor in se ves zasoplen vrže poleg mene na slamo ter si privoši krepak od dihi. Saj sem vendar poznal njegove

Darovi za zaplažko cerkev

(Nadaljevanje s 2. strani)

\$3: Mrs. Frances Kodrich, Mrs. Mary Lautizar, Mrs. Mary Hudoklin, Mrs. Marija Šef, Mrs. Frances Baloh, Mrs. Sophie Benčina, Mrs. Jennie Luzar, Mrs. Rosie Laushe, Mrs. Frances Lekan, Mrs. Rosie Zakrajsek, Mrs. Stephen Markolia, Mrs. Rozalija Baskovic, Neimenovana, Mrs. Justina Kozumplik, Mrs. Ann Curcic, Neimenovana, Mrs. Louis Cvajnar, Mrs. Antonia Trepal, Mr. in Mrs. John Kamelič, Mr. Franc Boh, Mr. in Mrs. Eddie Mišič, Miss Lojzka Preša, Mr. Frank Lovšin, Mrs. Rose Fajdiga, Neimenovana, Mr. in Mrs. John Trcek, Mrs. Mary Hribar, Miss Rosie Kop, Matej Hočevar vsi iz Clevelanda, O.; Mr. in Mrs. Edward Lube, Mr. in Mrs. Jakob Gustincic, O.; Anna Pozar, vsi iz Euclida, O.; Mrs. Antonia Sustersich, Joliet, Ill.; Mrs. Katarina Skul, Eveleth, Minn.

\$2.50: Mrs. Veronica Braidech, Mrs. Anna Marton, Mr. Laddie Pujzdar, Mr. Joe Vertocnik, Mr. in Mrs. Karel Erznožnik, vsi iz Clevelanda, O.

\$2: Neimenovana, Mrs. Anna Svigel, Mrs. Mary Papp, Mrs. Mary Zivoder, Mrs. Mary Palcic, Mrs. Sophie Japel, Mrs. Mary Figurski, Mr. in Mrs. Anton Znidarsic, Mrs. Rosie Blatnik, Mrs. Josephine Stanic, Mrs. Frances Petric, Miss Caroline Budan, Mrs. Josephine Cimperman, Mrs. Theresa Simoncic, Mrs. Ivana Stefancic, Mrs. Anna Podnar, Mrs. Christine Verbic, Mrs. Frances Kotnik, Mrs. Mary Baznik, Mrs. Mary Cevka, Mrs. Alice Zeleznik, Mrs. Josie Kozel, Mrs. Frances Breskvar, Mrs. Josephine Perusek, Mrs. Antonia Zakrajsek, Mrs. Mary Rogel, Mrs. Mary Petelin, Mrs. Angela Terdan, Mr. in Mrs. Janez Stempihar, Mr. in Mrs. Joe Perpar, Neimenovana, Mrs. Mary Godec, Mr. Vlado Keserich, Mr. Pavel

\$1.50: Mr. in Mrs. Jože Dolenc, Cleveland, O.

\$1: Mr. Anton Zigman, Mr. Frank Kuret, Miss Jennie Kuret, Mr. Frank Zobec, Mr. Joe Udovich, Mr. in Mrs. Mihael Skrijanc, Mr. in Mrs. Don Postotnik, Mr. John Breznikar, Mrs. Lojzka Vovko, Mrs. Mary Jalovec, Mrs. Mary Luznar, Mrs. Anna Zalar, Mr. Joseph Bevcic, Mrs. Mary Marinko, Mrs. Anna Zallnick, Mrs. Caroline Udovich, Mrs. Frances Pernach, Mrs. Filipina Russ, Mrs.

govo bolezen... Samo jaz? Odgovor mu jo je okrajni zdravnik prisodil, govori o njej povsod: v kavarni, na polju, pri večernem pogovoru — kratkomalo: ob vsaki priložnosti. Pa mu pravim:

"Tako divjanje pa ni preveč zdravo za tvoje srce, veš!"

(Dalje prihodnjic)

Princ, Neimenovana, Mr. in Mrs. Anthony Vogel, Mrs. Mary Sluga, Mrs. Edmund Stransky, Mrs. Leopoldina Žitnik, Mrs. Sylvester Rolik, Mrs. Sophie Mulh, Mrs. Frances Lindic, Mrs. Mary Morel, Mrs. Anthony J. Urbas, Mr. Henrik Kremžar, Mr. Franc Lončar, Mr. in Mrs. Jože Znidaršič, Mr. in Mrs. Anton Oblak, Mr. in Mrs. John Skrabec, Mrs. Paulina Stampfel, Mr. in Mrs. Ciril Stanonek, Neimenovana, Mr. in Mrs. Viktor Blatnik, Mr. in Mrs. Peter Jančar, Mr. in Mrs. Konrad Peklar, Neimenovana, Mr. Peter Osenar, Mr. in Mrs. Jakob Zanutic Family, Mrs. Ana Malovec, Mrs. Jožefa Kuhar, Mr. in Mrs. Stane Mrva, Mrs. Anna Smrke, Mr. Peter Jelar, Mrs. Ernestina Javec, Mrs. Marija Ošaben, Mr. Anton Kutnar, Mr. John Horžen, Mr. in Mrs. Pavel Zakelj, Mr. Witt Omahen, Mr. in Mrs. Vida Yakom, Mr. in Mrs. Andrej Zupancic, Mr. in Mrs. Joseph Roberts, Mrs. Louise Pakiz, Eddie Markel, Mr. Anton Zupancic, Mrs. Louise Zupancic, Mrs. Rose Klemencic, Mr. Vinko Rozman, Mr. in Mrs. Lojze Bajc družina, vsi iz Clevelanda; Mrs. Lucia Pantzer, Forest City, Pa.; Mr. in Mrs. Ludwig Kalar, Mrs. Mary Vodicar, Mr. in Mrs. Karel Pugel, Mr. Matthew Tekavec, Mr. in Mrs. Anton Sustar, Mr. in Mrs. Joseph Stariha, Mr. in Mrs. Louis Perme, Mrs. Anna Videmsek, Mr. in Mrs. Frank Pierce, Mrs. Ana Cek, Mr. in Mrs. Mike Cesar, Mr. Jerry Bohinc, Mrs. Caroline Sober, vsi iz Euclida, O.; Mrs. Ursula Chuch, Geneva, O.; Mr. C. Gregory, Joliet, Ill.; Mrs. Frances Plut, Colorado; Mr. Venceslav Medved, Ontario, Can.; Neimenovana, O. Mr. in Mrs. Vincenc Povirk, Euclid, O.

\$1.50: Mr. in Mrs. Jože Dolenc, Cleveland, O.

\$1: Mr. Anton Zigman, Mr. Frank Kuret, Miss Jennie Kuret, Mr. Frank Zobec, Mr. Joe Udovich, Mr. in Mrs. Mihael Skrijanc, Mr. in Mrs. Don Postotnik, Mr. John Breznikar, Mrs. Lojzka Vovko, Mrs. Mary Jalovec, Mrs. Mary Luznar, Mrs. Anna Zalar, Mr. Joseph Bevcic, Mrs. Mary Marinko, Mrs. Anna Zallnick, Mrs. Caroline Udovich, Mrs. Frances Pernach, Mrs. Filipina Russ, Mrs.

\$1.50: Mr. in Mrs. Jože Dolenc, Cleveland, O.

\$1: Mr. Anton Zigman, Mr. Frank Kuret, Miss Jennie Kuret, Mr. Frank Zobec, Mr. Joe Udovich, Mr. in Mrs. Mihael Skrijanc, Mr. in Mrs. Don Postotnik, Mr. John Breznikar, Mrs. Lojzka Vovko, Mrs. Mary Jalovec, Mrs. Mary Luznar, Mrs. Anna Zalar, Mr. Joseph Bevcic, Mrs. Mary Marinko, Mrs. Anna Zallnick, Mrs. Caroline Udovich, Mrs. Frances Pernach, Mrs. Filipina Russ, Mrs.

\$1.50: Mr. in Mrs. Jože Dolenc, Cleveland, O.

\$1: Mr. Anton Zigman, Mr. Frank Kuret, Miss Jennie Kuret, Mr. Frank Zobec, Mr. Joe Udovich, Mr. in Mrs. Mihael Skrijanc, Mr. in Mrs. Don Postotnik, Mr. John Breznikar, Mrs. Lojzka Vovko, Mrs. Mary Jalovec, Mrs. Mary Luznar, Mrs. Anna Zalar, Mr. Joseph Bevcic, Mrs. Mary Marinko, Mrs. Anna Zallnick, Mrs. Caroline Udovich, Mrs. Frances Pernach, Mrs. Filipina Russ, Mrs.

Mary Wolf, Mr. John Budic, Mr. Frank Gliha, Mr. John Marincek, Mrs. Alexandra, Mrs. Angela Gregory, Mr. J. Anzlov, Mrs. Jos. Koren, Dr. Milan Pavlovič, Mr. Janez Pirnat, Mr. Matthew Nosak, Mrs. Jennie Hegler, Mr. Franc Capuder, Mrs. Mary Zadnik, Mr. Jože Virant, Mr. Tony Jeglich, Mr. Zdravko Novak, Mr. John Budic, Mr. Valentin Potočnik, Mr. Jože Zgonc, Mr. Vili Bitenc, Mr. John Smolic, Mr. Anthony Arko, Mrs. Frances Zulich, Mrs. Mary Pokar, Mrs. Mary Vejar, Mr. in Mrs. Leopold Spetič, Mr. Janez Mrzlikar, Mrs. Terezija Cerar, Mr. Anton Fortuna, Mrs. Vera Mišmaš, Mary Bitenc, vsi iz Clevelanda, O.; Mrs. Kastelic, Mrs. Frances Makinda, Mr. in Mrs. Louis Nemec, Mr. Anthony Smolic, Mrs. Mary Gumbac, Mrs. Mimi Cohen, Mrs. Tončka Šterlekar, vsi iz Euclida, O.

\$0.50: Mr. Viktor Kovačič, Cleveland, O.

Predragi dobrotniki!

Ponovno Vam izrekamo prsrčno zahvalo za vaše darove za božjepotno cerkev na Zaplazu.

Upamo, da se nam ni vrnila kaka neljuba pomota v imenovanju ali točnosti denarnega prispevka. Ako bi kateri izmed vas kaj takega opazil, vas vljudno prosimo, da nas takoj obvestite in bomo zadevno napako vestno in takoj popravili. Prosimo, pišite na sledeči naslov:

Louise Kuznik
1075 Addison Rd.
Cleveland, Ohio 44103

ali pa kličite tel.: 391-6418. Ako bomo še kaj nadaljnih prispevkov prejeli, bomo tudi te v tem časopisu objavili.

Vas vse skupaj z veseljem prsrčno pozdravljamo in vam ostanemo globoko hvaležni:

France Kamin, 1125 E. 72 St., Cleveland, Ohio 44103

Angela Yarm, 910 E. 236 St., Euclid, Ohio 44123

Jennie Koser, 1555 E. 137 St., Cleveland, Ohio 44110

France Kovacic, 22294 Arms Ave., Euclid, Ohio 44123

Louise Kuznik, 1075 Addison Rd., Cleveland, Ohio 44103.

Priobčbjemo tudi zahvalo č.g.

TONY KRISTAVNIK PAINTING AND DECORATING Telephone: 946-8436

upravitelja cerkve na Zaplazu, ki se glasi:

Vsem velikodušnim darovalcem in vsem tistim, ki so darove tako požrtvovalno zbirali, se kot oskrbnik božjepotne Marijine cerkve na Zaplazu, ki je bila med vojno zelo poškodovana, prav iskreno zahvaljujem.

Mnogi izmed vas imate Zaplaz še vedno v srcu, kamor ste tako radi prihajali k svoji skupni duhovni Materi, drugi ga pa poznate iz pripovedovanj. Vaši darovi so namenjeni za barvana okna, ker so prejšnja uničena. Seveda jih bo mogoče s tem komaj polovico obnoviti.

Marijo na Zaplazu še vedno častijo, pri Njej mnogo Slovencev išče moči in poguma za krščansko življenje.

Bodite prepričani, da vam Marija ne bo ostala ničesar dolžna in da bo vsakemu od vas potrebne milosti posredovala.

Lojze Sparovec

Ruske vojne ladje na poti proti Kubi skrbno slede letala in ladje ZDA

JACKSONVILLE, Fla. — Ameriška pomorska letala in vojne ladje skrbno slede sovjetski vojni eskadri 8 ladij, ki plove na uradni obisk na Kubo. Eskadro vodi z raketami oborožena križarka sovjetskega črnomoškega brodograd, spremljata jo dva rušilca, prav tako oborožena z vodljivimi raketami. Tej trojici laadij sledi matična ladja za podmornice in dve podmornici za dolge plovbe na diesel pogon. Obe ploveta na površini. V eskadri sta še dve ladji, ki vozita gorivo in druge potrebščine.

Ameriška letala z letalonosilke Independence skrbno sledijo vsak okret sovjetske vojne eskadre in se pri tem stalno spuščajo neposredno nad same ruske ladje, da bi jih ob blizu natančneje opazovala. Ameriški rušilec Gary spremlja rusko eskadro v oddaljenosti treh milj in prav tako vestno opazuje vse njene okrete in seveda tudi radijske oddaje in vse drugo.

To je prvič, da plove skupina sovjetskih vojnih ladij na obisk na Kubo. Nekateri hočejo videti v tem ruskem obisku odgovor na napovedan obisk predsednika ZDA Nixona v Romuniji prve dni avgusta. Ruska eskadra se bo usidrala v Havani 20. julija in bo predvidoma ostala tam do 27. julija.

Sen. J. W. Fulbright: Amerika prokleto nora?

WASHINGTON, D.C. — Čeprav se je v senatu debata za in proti Safeguard sistemu raketnih lovec komaj začela in je predvideno, da bo trajala nekaj tednov, je temperatura debate dosegla že prvi teden skoraj 100 stopinj. Vsi so pričakovali, da bodo glavni zagovorniki in nasprotniki ABM nastopili šele proti koncu debate, pa so že sedaj segli v debato.

Med prvimi se je oglasil k besedi načelnik senatnega odbora za zunanjo politiko J. W. Fulbright. Udaril je žebelj na glavo, ko je izjavil, da za prepis o raketnih lovecih tiči pravi razlog neke drugje: nekaj senatorjev si je vilo v glavo, da mora senat zopet priti do kontrole nad vojaškimi izdatki. Zamolčal je pri tem odločujoče dejstvo: vojaški krogi so že močnejši od državnega tajništva in pomenijo tudi v Beli hiši neprimerno več kot dovoljuje načelo naše dežele, da namreč mora biti obramba podrejena civilni oblasti.

Fulbright seveda ni varčeval s kritiko naše obrambne politike, ki spravlja deželo s svojimi izdatki za obrambo "v neko obliko bankrota". Ali je res treba, da je naša dežela tako pro-

kleto norčava?"

Hudo razvneli so se tudi vsi drugi zagovorniki, v razlaganju svojih pogledov na Safeguard pa niso povedali nič novega.

Najdaljša je kratka

Najdaljša reka na Škotskem Tay je dolga le 118 milj, je pa od vseh rek na Britanskem otočju najbolj vodnata.

Zenske dobijo dele

Iščemo snažilke

Iščemo snažilke za čiščenje poslopja uradov v centru mesta. Od 6. zvečer do polnoči. Kličite 241-5896.

(135)

Moški dobijo delo

STOUFFER FOODS

FOOD PROCESSING OPENINGS

Men needed in maintenance (helpers and mechanics) and cartoning for year around work. No lay offs, excellent benefits. Hourly rates \$2.43 to \$3.93. We will train. Find out what we can offer you! Interviews: 9-11 a.m. only. Monday thru Friday or Call 861-3450

STOUFFER FOODS

Div. of Litton Industries
3800 Woodland Ave., Cleveland
An Equal Opportunity Employer.
(134)

MALI OGLASI

Hiše Naprodaj

Colonial hiša, 3 spalnice, na E. 148 St., med Lake Shore Blvd. in Westropp, garaža. \$13,300.

Hiša z 4 spalnici, aluminijska obloga, dvojna garaža, na Arrowhead Ave., med E. 185 in E. 200 St.

KINKOFF REALTY CO.

30825 Euclid Ave. 944-7900
(134)

Stanovanje išče

Starejša ženska išče 2 ali 3-sobno stanovanje spodaj. Ponudbe na telefonsko številko 731-2170.

(132)

Naprodaj

Hiša za dve družini 4-4, v jako dobrem stanju, čista, zmerna cena na 15611 School Ave. Kličite 541-7011.

(11,14,17,22,24 jul)

V najem

Oddamo 3 sobe, zgoraj, gorokota, na 5809 Prosser Ave. Kličite HI 2-7821 po 6. uri pop.

(x)

V najem

Oddam 5 sob, spodaj, vse na novo dekorirano, nov farnez, garaža, na 6729 Bayliss Ave. Kličite 881-0676.

—(136)

Hiša naprodaj

Ranch hiša, 3 spalnice, klet, v kuhinji vgrajeno, preproge, 2½ garaži, ograjeno dvorišče, nič doklade, nizki davki, več posebnosti. Kličite 943-3452.

—(136)

Prijatelj's Pharmacy

IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOCI DRZAVE OHIO ZA OSTARELE
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS
St. Clair Ave. & 68th St. EN 1-4777

Hišna popravila

Iščem sposobnega delavca, ki bi mi po delu, ob njegovem prostem času, popravil razna hišne okvare. Oglasite se osebno na 1012 E. 77 St. ob vsakem času.

—(133)

Stanovanje oddajo

Na 6611 Bonna Avenue oddajo na novo prepletkano 5-sobno stanovanje (zgoraj). Za podrobnosti se oglasite na naslovu ali pa kličite tel. 431-4956.

—(132,134)

POD PALMAMI — Nekdaj so obirali datlje na palmah južne Kalifornije najeti Mehikanci na lestvah. Sedaj opravljajo ta posel domačini v nekajih košarah na motornih dvigalih na tovornjakih.

F. S. FINZGAR:

POD SVOBODNIM SONCEM

Azbadu se je zdelo neizmerno razžaljenje, da je poveljnik s takim hladom in mirom čital vrste iz cesarjeve pisarne. Ko je tribun pergament prebral, ga je položil na mizo in mirno sedel.

Azbad ni bil radoveden, ker mu je bilo znano, kaj želi cesar. Ali jezilo ga je, da Hilbudij ni črnil besede.

"Kdaj se vrneš?"

"Jutri. Mudi se mi."

"Se nocoj dobiš odgovor."

Hilbudij ga je premotril z živimi očmi, kakor bi mu hotel reči: "Ne mudi se ti od tod! Ali slama in volovska koža ti ne prija. Ustaviš se rajši onkraj Hema, kjer lahko mogočno povseljaš v varnih mestih; doma pa poveš dvorjanom v cesarjevi palači, kako si stradal po barbarskih deželah."

"Ne zameri, tribun, tako stanovanje je za poveljnika vendar prebarško — recimo prebarbarško!"

"Aleksander je bil mogočen vojskovodja, pa je spal na golih tleh. Zame, ki me je poslal Bizanc, da kot pokoren hlapec pometem barbarske smeti z naše zemlje, je tako stanovanje še predobro. Žal mi je le, da ne morem tebi postreči z damaščanskimi preprogami in s perzijskimi dišavami. Sicer pa vedi, da je v ostrogu Hilbudiju veliko bolj všeč duh po česnu in čebuli kakor pa smrad po azijskih dišavah!"

Stotnik se je vgriznil v ustnico.

"Razumem te; človek se navadi na to divje življenje. Kdor pa pride iz božanske carjeve palače, mu ni zameriti, če se ob prvem pogledu zavzame!"

Hilbudijev oproda je prinesel večerjo. Azbad se je lotil dehteče pečenke in jo pridno zalival z vinom, ki je stalo v vrču pred njim.

Med večerjo je napisal Hilbudij cesarju in sam stavek:

"Gospod in cesar, dobiš, kar

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

2-FLAT brk. 5 & 4 rms., 2 car gar., gas heat, exc. cond., good income. By Owner. \$19,900. PI 9-0937 (132)

NORTHLAKE—Engl. type resid. 6 rms. 3 bdrm. Att. gar. Scrnd. patio. Fin. panld. bsmt. Gas ht. w/w. cptg. Cor. lots. Approx. 194' frtge. Comp. Indepd. Cyclone fence encl. Backyard. Approx. 1 mi. to Auto. Elec. Co. Must see to apprc. Asking \$40,000. 300 Village dr. 562-8083 (133)

MALE HELP

IMMEDIATE OPENINGS SCREW MACHINE OPERATORS

STARTING RATE \$4.22
PER HOUR

Excellent opportunity exists on second shift for men qualified to set-up and operate Acme & Greenlee screw machines and Acme chucks. These are permanent positions offering top wages and working conditions. Our fringe benefit program which includes pensions, SUB, life and hospitalization insurance, liberal vacation allowance and paid holiday ranks with the best in the area.

WRITE — WIRE OR CALL
Personnel Department

AEROQUIP CORPORATION

300 S. East Avenue

Jackson, Michigan 49203

Phone (517) 783-2585

An Equal Opportunity Employer

Nihče ni znil, nihče premisljeval. Vse se je zganilo, kakor bi iz Hilbudijevega srca tekla ista kri v vse roke, ista misel v vsako glavo. Nihče ni radovedno izpregovoril in povprašal z besedico. Pogledali so na dvignjeno glavo poveljnika, na vzbokle prsi pod oklepom, na trdo zapeti jermen krog njegovega pasu — in vsak je vedel, da jih čaka hudo delo.

TRETJE POGLAVJE

Tisti dan po daritvi je Svarun ukazal, naj počivajo vsi bojevniki. Zaklati je velel pitanih volov in celo čredo ovac, da so se gostili in praznovali. Iz gradišča je privedla Ljubinica veselih deklet, ki so vojščakom stregle, jim točile medu v roženice in kozarce ter prepevale in plesale vseh ljubi dan v velikem veselju.

Sredi taborišča je sedel na hrastovem hlođu godec Radovan. Povsod je bil znan, doma nikjer. Potoval je od roda do roda Slovenov, bil na plunko in pel junaške pesmi, zlagal prigodnice in pripovedoval vesele zgodbe. Do Baltiškega morja je prišel, prezimil že trikrat v Bizancu in sedaj ga je vedla pot zopet v Bizanc. Zvedel je namreč po trgovcih, ki so prišli k Hunom po krzno in konje, da se pripravljajo Carigrad to zimo na velike veselice. In ob takih časih so od vseh krajev vreli barbari v Bizanc. Bili so postopači, kruha in zabave lačni ljudje, ki so dobro vedeli, da so bogatim gospodom potrebni. Treba je bilo razglasiati njih slavo po ulicah, vpiti v cirkusu, delati javno mnenje po beznicah in predmestnih gnezdih. Zato so tudi živeli kakor ptice, katerim potresa bogata roka obilnega zrnja iz visokega okna.

Radovan je sedel torej sredi taborišča in udarjal na vesele strune. Zavil je bil v dolgo haljo in čez ledja prevezan z belim konopcem. Se nikoli mu jih ni stisnil jermen, da bi obesil nanj meč. Njegovo bogastvo je bila plunka, pa tudi njegovo orožje. Hvalil se je, da so ga Bizantinci že ujeli in ga zaprli, misleč, da je vohun. Celo cesar Upravda se je zanimal zanj in ga dal privedi predse.

"S plunko sem prišel," je pripovedoval, "pred Upravdo. Povem vam, da Perun ni lepši od tega cesarja. Zableščalo se mi je, ko sem stopil predenj, in zvrtelo, kakor bi na pol pijan pogledal v sonce. Pa je rekel cesar:

"Za koga vohuniš? Od kod je tvoj rod?"

"Pošten in pravičen sem in na Krista verujem!"

"Mladci so se mu zasmeli.

"Na Krista verujem," sem rekel in se prekrizal.

"Tvoj rod, tvoj rod," je zahteval Upravda.

"Sloven sem, miroljuben in ponižen!"

"Sloven! Torej vohun onih barbarov, ki plenijo po naši zemlji."

"Nisem, na Krista, da nisem

tisti Sloven. Od severnega morja sem doma, na plunko godem, ljudi tolažim po svetu. — Se nikoli ni prišla za meč moja roka."

"Udari na plunko!"

In sem udaril. Upravdi se je

raztajalo srce kakor koštrunova maščoba na raznju. Pa mi je rekel: 'Pošten si, kakor so poštene tvoje strune. Pojdi svojo pot!'

(Dalje prihodnjič)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

JULIJ						
Sa	Mo	Ta	We	Th	Fr	Sa
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

KOLEDAR društvenih prireditev

JULIJ

16. — Klub slov. upokojencev za Holmes Avenue okrožje priredi piknik na novih prostorih ADZ parka v LeRoyju.

20. — Slovenski športni klub priredi piknik na Slovenski pristavi.

27. — Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi piknik na Slovenski pristavi.

27. — Piknik v Zeleni dolini.

AVGUST

3. — Ohio KSKJ piknik v parku sv. Jožefa na White Rd.

3. — Korotan priredi piknik na Slovenski pristavi. Igrajo "Veseli Slovenci".

6. — Federacija Klubov spov. upokojencev ima piknik na farmi SNPJ.

10. — DSPB Tabor priredi svoj prvi poletni piknik na Slovenski pristavi.

17. — S.K.D. Triglav priredi svoj drugi redni piknik v Triglavu parku Milwaukee, Wis. združen z mladinsko sportno prireditvijo.

17. — Fara Marije Vnebovzete priredi svoj žegnanski festival od 3. pop. do 9. zvečer v šolski dvorani.

17. — Slovenska pristava priredi piknik na svojih prostorih.

23.-24. — Slovenski Dom na Holmes Ave. praznuje 50-letnico obstoja.

24. — Zelena dolina priredi piknik na svojih prostorih.

24. — Letni piknik društva Najsv. Imena fare sv. Vida na Saxon Acres na White Road.

24. — V SDD na Recher Avenue ob enih popoldne balinarska tekma.

24. — Mladi harmonikarji prirede, na Slov. pristavi piknik, katerega dobiček je določen za misijonske namene.

SEPTEMBER

7. — Slovenska pristava priredi piknik v korist Slovenika v Rimu.

14. — Zelena dolina priredi trgatav.

21. — Slovenski narodni dom, 5050 Stanley Ave., Maple Hts., priredi letni banket ob 5. uri pop.

21. — Ohajska federacija ABZ priredi letno večerjo in ples v SDD na Recher Ave. Začetek ob štirih.

21. — Vinska trgatav na Slovenski pristavi.

28. — Oltarno društvo pri Sv. Vidu vabi na kosilo v farno dvorano sv. Vida od opoldne do treh popoldne.

OKTOBER

4. — Društvo SPB Tabor priredi jesenski družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave.

5. — SDD na Recher Avenue praznuje 50-letnico obstoja.

5. — Ohajska federacija KSKJ društev proslavi 75-letnico KSKJ s sv. mašo v cerkvi sv. Vida ob 11.45, nato z banketom v farni dvorani.

5. — Zelena dolina priredi kstanjevo nedeljo.

11. Društvo SPB Cleveland priredi svoj družabni večer v farni dvorani pri Sv. Vidu.

12. — Podružnica št. 14 Slov. ženske zveze priredi "card party".

19. — Občni zbor Slovenske pristave.

25. — Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete priredi "card party" v šolski dvorani. Pričetek ob sedmih zvečer.

29. — Praznovanje slovenske zastave in narodnega praznika na St. Clairu.

NOVEMBER

2. — Klub Ljubljana priredi večerjo in ples v SDD na Recher Avenue. Začetek ob petih popoldne.

2. — Glasbena Matica poda svoj jesenski koncert v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

2. — Klub Ljubljana priredi večerjo in ples v SDD na Recher Avenue. Začetek ob petih. Igra John Grabnar.

8. — Štajerski klub priredi martinovanje v dvorani pri Sv. Vidu.

9. — Dramatsko društvo Lilija proslavi 50-letnico ustanovitve v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

15. — Klub upokojencev v Newburghu priredi letni banket v Slovenskem narodnem domu na E. 80 St. ob 5. uri pop. Igra Zabak orkester.

15. — Belokranjski klub priredi martinovanje v SND na St. Clair Avenue.

16. — Pevski zbor Jadran poda v SDD na Waterloo Rd. svoj jesenski koncert.

16. — Slovenska šola priredi komemoracijo ob 10. obletnici

smrti blagopojnega škofa dr. Gregorija Rožmana ob 3.30 popoldne v avditoriju Sv. Vida.

23. — Fara Marije Vnebovzete priredi Zahvalni festival v šolski dvorani. Od 3. pop. do 9. zvečer.

30. — Pevsko društvo Pianina priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na Maple

Heights. Pričetek ob 4. pop.

DECEMBER

7. — Moški pevski zbor Slovan poda svoj jesenski koncert v SDD na Recher Ave. Začetek ob štirih popoldne.

MAJ

3. — Pevski zbor Triglav poda svoj 23. letni koncert v SND na St. Clair Ave. Začetek ob 4. popoldne.

1888

1969

NAZNANILO IN ZAHVALA

V globoki žalosti naznanjamo, da je dne 14. junija 1969 v Gospodu preminul naš ljubljeni brat, svak in stric

John Gregorčič

Pokojni je bil rojen dne 18. novembra 1888 v vasi Velična vas, župnija Zagradec pri Žužemberku, Slovenija, Jugoslavija. Tam žaluje za njim več daljnih sorodnikov. V Ameriko je prišel v letu 1906.

Pokopali smo ga dne 18. junija 1969. Pokojnikov nečak, častiti gospod župnik Joseph Celesnik je v Grdinovem pogrebem zavodu na St. Clair Ave. & East 62. Street blagoslovil truplo in vodil začetne pogrebne molitve in svete obrede. V pogrebem sprevodu smo potem prepeljali pokojnega v cerkev sv. Vida, kjer je č.g. Celesnik daroval slovesno pogrebno sv. mašo, nato pa na pokopališče Kalvarija. Tudi tam, ob grobu je župnik č.g. Celesnik vodil molitve in svete cerkvene obrede za pokojnikovo dušo.

Našo prisrčno zahvalo naj prejme častiti gospod Celesnik za vso naklonjenost in duhovno tolažbo. Prav tako iskreno zahvalo naj prejme častiti gospod Frank Sterk, kaplan v župniji sv. Kristine, da je vodil skupno molitev sv. rožnega venca v pogrebem zavodu in daroval tudi sv. mašo za pokojnega svojega daljnega sorodnika.

Iz vseh naših src se zahvaljujemo dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam ob tej priliki izrazili svoje sočutje pismeno ali osebno ter vsem, ki so pokojnega počastili in zanj molili. Zlasti se prav lepo zahvalimo vsem, ki ste prišli kropit, vsem, ki ste bili pri sv. maši in tistim, ki ste spremljali pokojnega do groba.

Naj dobri Bog povrne vsem, ki ste darovali za sv. maše za pokojnega, vsem, ki ste s cvetjem in vencami okrasili njegovo krsto in grob ter vsem, ki ste dali na razpolago automobile za pogrebni spreved. Posebej hvala vsem, ki ste pokojnemu kaj dobrega storili, zlasti v zadnjem času življenja.

Grdinovemu pogrebem zavodu smo hvaležni, da nam je izvrstno uredil pogrebne priprave in vodil spreved.

Razposlali smo zahvalne kartice vsem, kolikor smo imeli naslove. Če bi kdo radi kake pomote ne bil dobil naše posebne zahvale, lepo prosimo naj nam oprost. Prosimo, da sprejmete te skupno zahvalo vsi, zlasti pa tisti, ki jih naša posebna zahvala ni dosegla.

Ponovno se zahvalimo dobrim možem, ki so nosili krsto.

Ti, o Jezus, naš premili,
zlij na dušo Rešnjo Kri,
Ti dobrotno se ga usmili,
raj nebeški mu odpi.

V božjem miru zdaj počivaj,
dragi, nepozabni nam,
v nebesih večno srečo uživaj
do svidenja na vekomaj.

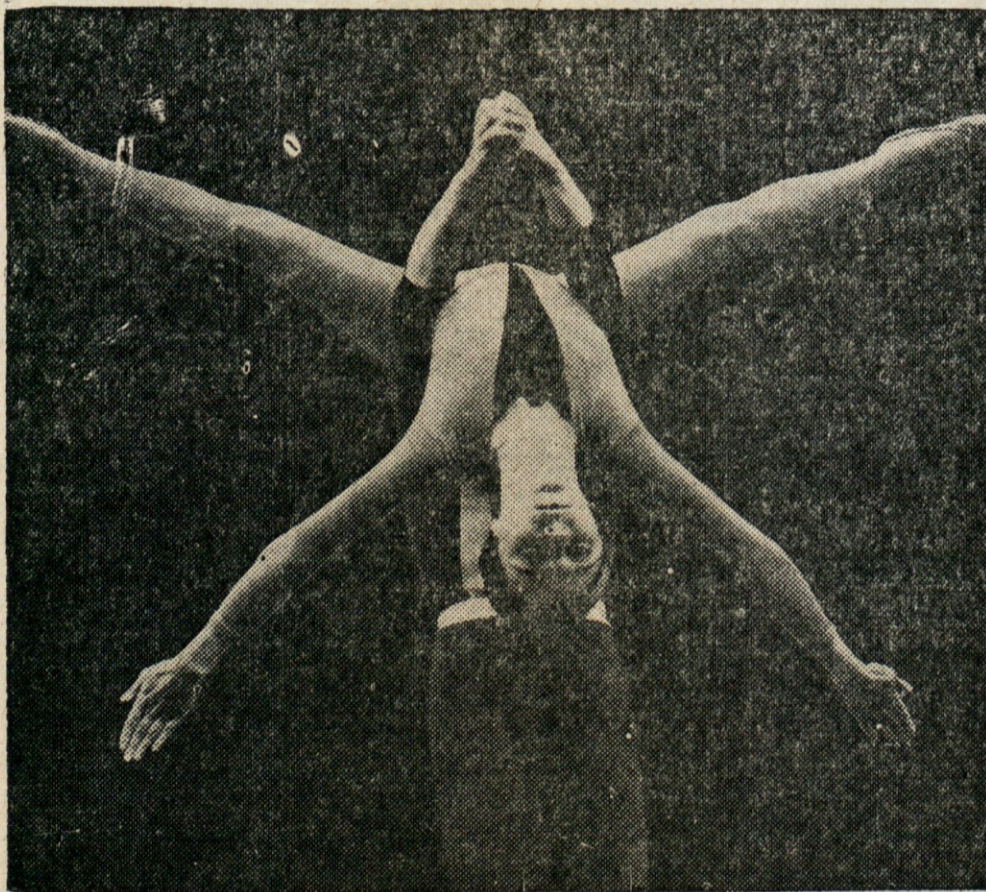
Zaluzoči:

brat FRANK in soproga MARY,
nečak FRANK JR. in soproga MARGIE,
pranečakinji MARY LOU in MARGIE JR.
ter ostali sorodniki v Ameriki in v Sloveniji.

Cleveland, Ohio 14. julija 1969.

OSIROTELI ZREBIČ IŠČE SKRBNICO — Osirotele žrebe so prekrili s kožo poginulega žrebata kobile na sliki, da bi ga ta po duhu "prepoznala" za svojega. Lastnica se trudi, da bi privabila kobilu do tega, da bi tuje žrebe posvojila.

ZVEZDA! — Tekom nastopa praškega baleta v Londonu na Angleškem je bil posnet tudi tale prizor — zvezda.